

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΝΤΙΜΑΧΕΙΑΣ – ΚΩΣ
« ΣΧΟΛΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ »

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2006-2007

“ τοὺς θησαυροὺς τῶν πάλαι σοφῶν ἀνδρῶν,
οὓς ἐκεῖνοι κατέλιπον ἐν βιβλίοις γράψαντες,
ἀνελίπτων κοινῇ σὺν τοῖς φίλοις διέρχομαι, καὶ
ἂν τι ὀρῶμεν ἀγαθὸν ἐκλεγόμεθα· καὶ μέγα
νομίζομεν κέρδος, ἐὰν ἀλλήλοις φίλοι
γιγνώμεθα.”

ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Ξενοφῶντος, Ἀπομνημονεύματα, 1.6.14, 5-9

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ - 4 -

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ - 7 -

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ - 11 -

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ - 12 -

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - 14 -

ΛΑΪΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - 16 -

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - 17 -

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ - 19 -

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ - 20 -

*ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ - 21 -*

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - 22 -

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - 28 -

ΟΡΙΣΜΟΣ - 28 -

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ - 30 -

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ - 31 -

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - 32 -

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ - 33 -

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ - 35 -

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ... ΖΩΓΡΑΦΙΖΕΙ - 39 -

ΕΠΙΛΟΓΟΣ - 42 -

ΟΝΟΜΑΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ - 44 -

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία εντάσσεται στα πολιτιστικά προγράμματα, που εφαρμόζονται στα σχολεία Β/θμιας εκπαίδευσης και έχει τον τίτλο “Σχολική Βιβλιοθήκη”. Θέμα της είναι “Η διαχείριση σχολικής βιβλιοθήκης με τη χρήση τεχνολογιών πληροφορικής”. Γενικότερος στόχος κάθε πολιτιστικού προγράμματος αποτελεί η γνωριμία των νέων με διάφορα πολιτιστικά στοιχεία, που βρίσκονται είτε στο στενό τους περιβάλλον (οικογένεια, σχολείο, δήμος) είτε στον ευρύτερό τους χώρο (χώρα, παγκόσμια).

Τα πολιτιστικά στοιχεία, βάση του ορισμού της έννοιας του πολιτισμού, μπορεί να προέρχονται από την κοινωνία, την οικονομία και τα υλικά επιτεύγματα. Συνηθέστερα, συνδέονται με τον χώρο του πνεύματος και αφορούν:

- i. Γλώσσα, μύθος
- ii. Νοητικό, βουλευτικό, θυμικό του ανθρώπου
- iii. Ανθρώπινες εκδηλώσεις:
 - a. Ομαδικές: θρησκεία, ήθη και έθιμα
 - b. Ατομικές: επιστήμες(φυσικές και πνευματικές), τέχνες.

Στοιχείο πολιτισμού αποτελεί και το βιβλίο, ως επιτεύγματα του ανθρώπινου πνεύματος. Η χρησιμότητά του στην εκπαιδευτική διαδικασία, αποτελεί αδιαμφισβήτητο γεγονός. Στον εκπαιδευτικό χώρο κάνουν την εμφάνισή τους και οι νέες τεχνολογίες. Ως εκπαιδευτικοί θέλουμε και οφείλουμε να συμβαδίζουμε με κάθε είδους εξελίξεις και γι' αυτό προσπαθήσαμε να θέσουμε τις νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της εκπαίδευσης, παντρεύοντας

κατά κάποιο τρόπο το πατροπαράδοτο βιβλίο- εργαλείο με το νέο σύστημα πληροφορικής. Πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο θα επιτευχθούν επιτυχέστερα οι εκπαιδευτικοί μας στόχοι.

Ειδικότερα, βιβλία και τεχνολογίες της πληροφορικής σε συνεργασία πάντα, μπορούν να βοηθήσουν εκπαιδευτικούς και μαθητές ως εξής: α) γρήγορη αναζήτηση πληροφοριών και γνώσεων, β) ταξινόμηση, γ) εύκολη πρόσβαση των ενδιαφερόμενων σε αυτές, δ) γενικότερη οργάνωση: κωδικοποίηση, αριθμοποίηση και τακτοποίηση.

Στη συγκεκριμένη εργασία έχοντας, ως εκπαιδευτικοί πειστεί για όλα τα παραπάνω, θελήσαμε να τα κάνουμε γνωστά και σαφή στους μαθητές προς όφελος όλων μας. Επικεντρωθήκαμε λοιπόν στο σχολικό περιβάλλον, στο ιδιαίτερο κομμάτι που λέγεται σχολική βιβλιοθήκη.

Η σχολική βιβλιοθήκη του Γυμνασίου Αντιμάχειας αφορά καθηγητές και μαθητές καθώς λειτουργεί ως αναγνωστήριο με δυνατότητα δανεισμού. Η εν λόγω βιβλιοθήκη όσον αφορά το χώρο και τη λειτουργία της πριν την ανάληψη του προγράμματος παρουσιάζεται ως εξής: 1) Ένας μακρόστενος χώρος περίπου 20τ.μ. δίπλα στο γραφείο του συλλόγου των καθηγητών και δίπλα στο γραφείο της διευθύντριας, 2) λειτουργεί και ως χώρος καπνιστών ενηλίκων μετά τις πρόσφατες νομοθετικές οδηγίες περί καπνιστών. Επιλέχτηκε αυτή η λύση λόγω έλλειψης άλλου χώρου, 3) δεξιά του χώρου υπάρχουν ράφια εντοιχισμένα και κινητές βιβλιοθήκες αριστερά, 4) υπάρχουν δυο βιβλιοθήκες στο διάδρομο βγαίνοντας από το χώρο, 5) ανάμεσα στις βιβλιοθήκες στη μέση του χώρου, υπάρχουν δυο μεγάλα μακρόστενα τραπέζια με καρέκλες καθώς και ένα ψυγείο με υλικά για καφέ για τους καθηγητές, 6) όποιος θέλει ένα βιβλίο για δανεισμό, αυτό καταγράφεται σε ένα βιβλίο, βάσει κάποιων κωδικών που τέθηκαν σε παλαιότερη, χειρόγραφη ταξινόμηση των βιβλίων,

7) τα βιβλία είναι ανακατεμένα στα ράφια όσον αφορά το περιεχόμενό τους, 8) ως υπεύθυνος βιβλιοθήκης ορίζεται με την αρχή κάθε σχολικού έτους ένας καθηγητής που το επιθυμεί, ύστερα από έγκριση του συλλόγου των καθηγητών. 9) δεδομένου του σχολικού ωραρίου, οι μαθητές που ενδιαφέρονται για βιβλία έρχονται στο δεκάλεπτο διάλειμμά τους και στην καλύτερη περίπτωση σε ενδεχόμενο κενό μαθήματός τους, 10) οι καθηγητές έχουν μεν περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους, δυσκολεύονται δε, λόγω του ότι τα βιβλία δεν είναι ταξινομημένα.

Η υφιστάμενη κατάσταση στο σύνολό της είναι προβληματική και θελήσαμε να κάνουμε κάτι γι' αυτό. Εργαλείο στα χέρια μας, θεωρήσαμε κυρίως έναν Η/Υ που δωρήθηκε φέτος στο σχολείο μας από το σύλλογο γονέων και κηδεμόνων του Γυμνασίου Αντιμάχειας, τον οποίο και ευχαριστούμε. Την προσπάθειά μας διευκόλυνε το εργαστήριο Η/Υ που στεγάζεται στο σχολικό μας συγκρότημα. Ευελπιστούμε με το νέο σχολικό έτος το μεγαλύτερο κομμάτι της σχολικής βιβλιοθήκης να μεταφερθεί σε ξεχωριστό χώρο, κάτι το οποίο το θέσαμε ήδη ως αίτημα, προφορικά, στη διεύθυνση του σχολείου. Θέλουμε τα παιδιά να έχουν άνεση κινήσεων, να έρχονται σε επαφή με τα βιβλία που τα αφορούν, μακριά από εισπνεόμενο καπνό και το βλέμμα των καθηγητών τους. Ιδανικό θα ήταν να υπάρχει ένας καθηγητής ο οποίος απαλλαγμένος από καθήκοντα διδασκαλίας να είναι αποκλειστικά υπεύθυνος της σχολικής βιβλιοθήκης.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Οι πρόγονοι των σημερινών βιβλίων ήταν πήλινες πλάκες πάνω στις οποίες έγραφαν χρησιμοποιώντας ένα είδος γραφίδας. Οι πλάκες αυτές χρησιμοποιήθηκαν από τους Σουμέριους, τους Βαβυλώνιους και άλλους λαούς της Μεσοποταμίας. Οι περισσότερες από αυτές τις πλάκες περιέχουν σε σφηνοειδή γραφή, εμπορικές συναλλαγές, δικαστικές αποφάσεις, ευρητήρια και αναφορές σε εκατοντάδες ονόματα ανθρώπων αλλά και θεοτήτων. Ένα ποσοστό των πλακών όμως περιέχει ύμνους, μύθους, λογοτεχνικά και θρησκευτικά κείμενα. Το πιο γνωστό από τα κείμενα των πλακών αυτών είναι το αρχαιότερο έπος που ξέρουμε « Το έπος του Γκιλγκαμές ». Οι πήλινες πλάκες αν και είναι σχεδόν απρόσβλητες από το πέρασμα του χρόνου και φυσικές καταστροφές όπως η φωτιά δεν ήταν το βολικότερο μέσο καταγραφής πληροφοριών.

Η επόμενη εξέλιξη στην ιστορία της καταγραφής του λόγου ήταν οι πάπυροι που χρησιμοποιήθηκαν από τους αρχαίους Αιγυπτίους, Έλληνες και Ρωμαίους. Ο πάπυρος είναι ένα υλικό που μοιάζει με χαρτί και προέρχεται από το ομώνυμο φυτό που μεγαλώνει στις όχθες του Νείλου. Τα βιβλία από πάπυρο ήταν φτιαγμένα σε μορφή ρολού, το μήκος του οποίου έφτανε μερικές φορές και τα 40 μέτρα!!! Σε υγρά κλίματα η αντοχή του πάπυρου δεν ξεπερνούσε τα εκατό χρόνια και συχνά ήταν πολύ μικρότερη. Αυτό σε συνδυασμό με την αδυναμία παραγωγής πολλών αντιτύπων αλλά και του γεγονότος ότι το φυτό πάπυρος δεν φύτρωνε σε πολλά μέρη του αρχαίου κόσμου, οδήγησε στην υιοθέτηση ενός άλλου υλικού ως μέσου καταγραφής του λόγου. Διάσημες βιβλιοθήκες με χιλιάδες αντίγραφα παπύρων δημιουργήθηκαν, όπως η βιβλιοθήκη των Αθηνών, της Ρώμης και της Αλεξάνδρειας.

Το νέο υλικό, η περγαμνή, χρησιμοποιήθηκε από τους Εβραίους και τους Πέρσες στην αρχή. Η περγαμνή ήταν φτιαγμένη από επεξεργασμένα δέρματα ζώων και είχε εξαιρετική αντοχή στο χρόνο. Η μέθοδος παραγωγής της τελειοποιήθηκε από τον Ευμένη, βασιλιά της Περγάμου τον 2^ο αιώνα προ Χριστού. Με την πάροδο των αιώνων και συγκεκριμένα το 4^ο αιώνα μ. Χ. το σχήμα του κυλινδρικού « βιβλίου » εγκαταλείπεται σιγά σιγά και κάνει την εμφάνισή του ο κώδικας (codex) ο οποίος αποτελείται από φύλλα παπύρου ή περγαμνής διπλωμένα στη μέση και ραμμένα σε ξύλινες πλάκες. Πάρα πολλά χειρόγραφα βιβλία της αρχαιότητας ήταν φτιαγμένα με αυτό τον τρόπο.

Κατά τη μεσαιωνική εποχή στην Ευρώπη τα βιβλία εξακολούθησαν να αναπαράγονται χειρόγραφα, κυρίως σε μοναστήρια. Τα κείμενα ήταν κυρίως θρησκευτικού περιεχομένου και χαρακτηρίζονται από την εντυπωσιακή λεπτομέρεια των εικονογραφήσεων.

Τα πρώτα τυπωμένα βιβλία εμφανίστηκαν στην Κίνα τον 6^ο αιώνα μ.Χ. Το πρώτο βιβλίο το οποίο είναι γνωστό το ότι έχει τυπωθεί με ξύλινα στοιχεία είναι μια κινεζική έκδοση ενός βουδιστικού κειμένου το 868 μ.Χ. Οι Κινέζοι επινόησαν τα κινητά ξύλινα τυπογραφικά στοιχεία γύρω στον 11^ο αιώνα μ.Χ. αλλά μιας και η κινεζική γλώσσα δεν έχει το περιορισμένο σε αριθμό γραμμάτων αλφάβητο των ευρωπαϊκών γλωσσών, η εφεύρεση αυτή δεν γνώρισε εφαρμογή μεγάλης κλίμακας. Στην Ευρώπη η εκτύπωση βιβλίων χρησιμοποιώντας ξύλινα στοιχεία άρχισε γύρω στο 14^ο αιώνα με γνώση που αποκτήθηκε από την επαφή με τους ανατολικούς λαούς.

Κατά την Αναγέννηση, δύο ήταν οι ανακαλύψεις που έδωσαν ώθηση στη μαζική παραγωγή του τυπωμένου πια βιβλίου. Η μια ήταν το χαρτί, του οποίου η γνώση για την παραγωγή αποκτήθηκε από τον ισλαμικό κόσμο ο οποίος με τη σειρά του το είχε πάρει από τους Κινέζους, και η άλλη τα κινητά μεταλλικά

τυπογραφικά στοιχεία. Αυτή η τελευταία επινοήση αποδίδεται στο Γερμανό Γιοχάνες Γκούτενμπεργκ. Από το 1450 έως το 1456, η τυπογραφία γνώρισε μια αλματώδη εξέλιξη και έγινε ξαφνικά δυνατή η αναπαραγωγή ενός βιβλίου σε μεγάλους αριθμούς και με χαμηλό κόστος. Η «επανάσταση της τυπογραφίας» ήταν πλέον γεγονός και το βιβλίο έγινε για πρώτη φορά προσιτό στο ευρύ κοινό.

Κατά την εποχή της βιομηχανικής επανάστασης 19^{ος}- 20^{ος} αιώνας, η παραγωγή του βιβλίου γνωρίζει μια νέα τεράστια άνθιση. Ο αριθμός αντιτύπων αυξάνεται με γεωμετρικούς ρυθμούς ενώ το κόστος παραγωγής πέφτει κάθετα. Με την μηχανοποίηση και εντέλει τον αυτοματισμό στα τυπογραφεία, το να παραχθούν χιλιάδες ή και εκατοντάδες χιλιάδες αντίτυπα ενός βιβλίου είναι πια όχι απλά κάτι εφικτό αλλά και οικονομικά συμφέρον. Δημιουργούνται αναρίθμητες βιβλιοθήκες από κράτη, ιδρύματα, οργανισμούς, πολιτιστικούς συλλόγους αλλά και ιδιώτες.

Στον 20^ο αιώνα εφευρέσεις όπως το ραδιόφωνο, η τηλεόραση, ο κινηματογράφος και τέλος η «επανάσταση της πληροφορικής» με τους προσωπικούς υπολογιστές και τις συσκευές CD-ROM απειλησαν το βιβλίο σαν μέσο επικοινωνίας και διάδοσης ιδεών. Παρόλα αυτά, και αναπάντεχα για πολλούς «ειδικούς» που προέβλεπαν το τέλος του χαρτιού, το βιβλίο όχι μόνο επέζησε αλλά γνώρισε ακόμα μεγαλύτερη διάδοση και απήχηση στο κοινό. Ίσως οι λόγοι να είναι πιο πολύ πρακτικοί παρά συναισθηματικοί: ένα βιβλίο είναι βολικό να το παίρνεις μαζί σου όπου κι αν είσαι, δεν χρειάζεται ιδιαίτερη φροντίδα και προσοχή κατά τη μεταφορά, μπορεί να διαβαστεί σε ύπτια ή καθιστή στάση, δεν εκφορτίζεται, δεν «κολλάει» κάθε τόσο ζητώντας επανεκκίνηση, δεν απειλείται από ιούς και τέλος δεν χρειάζεται κάθε πέντε μήνες αναβάθμιση ώστε να μπορεί να αναγνωστεί.

Μια εξέλιξη του βιβλίου γνωστή στο εξωτερικό σαν ηχητικά βιβλία (audiobooks), η οποία ξεκίνησε την δεκαετία του 1950 και γνώρισε αρκετά μεγάλη απήχηση στη δεκαετία του 1990, μάλλον απευθύνεται σε ειδικές κατηγορίες ανθρώπων με προβλήματα όρασης ή και σε τυφλούς σαν εναλλακτική λύση από το να διαβάζουν βιβλία γραμμένα με το σύστημα Μπράιγ, Τα βιβλία αυτά είναι ηχογραφημένη ανάγνωση κάποιου βιβλίου είτε σε κασέτα είτε σε CD.

Στα τέλη του 20^{ου} αιώνα έκανε την εμφάνισή της μια άλλη εφεύρεση που για μια ακόμα φορά απειλεί την ύπαρξη του βιβλίου στην παραδοσιακή του μορφή. Το ηλεκτρονικό βιβλίο, e-book, καθώς και οι φορητές συσκευές ανάγνωσης των « βιβλίων» αυτών δείχνουν να αποτελούν υπολογίσιμη απειλή για το παραδοσιακό βιβλίο. Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει με βεβαιότητα το μέλλον, αλλά ίσως, καθώς οι συσκευές ανάγνωσης ηλεκτρονικών βιβλίων γίνονται όλο και ελαφρύτερες με όλο και μεγαλύτερη αυτονομία και με καλύτερες οθόνες ενώ ταυτόχρονα προσφέρουν οικονομία χώρου αλλά και ευκολία χρήσης, για πρώτη φορά υπάρχει περίπτωση μετά από πολλούς αιώνες κατά τη διάρκεια των οποίων οι αλλαγές στη εμφάνιση και το υλικό των βιβλίων ήταν πολύ μικρές, τώρα πια υπάρχει η πιθανότητα η μορφή του βιβλίου να αλλάξει δραματικά! Αν αυτό είναι καλύτερο ή χειρότερο, ευκαταίο ή απευκαταίο, δεν μπορεί κανείς να πει. Είναι θέμα προσωπικού γούστου και επιλογών. Πιθανότατα πάντα θα υπάρχουν ρομαντικοί άνθρωποι που θα προτιμούν τη χαρά του να ξεφυλλίζουν ένα βιβλίο και να μυρίζουν το φρεσκοτυπωμένο χαρτί από το να πατάνε το πλήκτρο « next page» ή « previous page » μιας « e-book device».

Μαθήτρια: Σεβαστιάνα Βησσαρίτη

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Οι αρχαιότερες γνωστές βιβλιοθήκες συγκροτήθηκαν από τους πολιτισμούς της Μέσης και Εγγύς Ανατολής. Όμως και στον αρχαίο ελληνικό κόσμο η ύπαρξη της βιβλιοθήκης είναι βεβαιωμένη. Ενώ ο ανατολικός πνευματικός πολιτισμός είχε ως θεματοφύλακες τα μέλη του Ιερατείου, ο ελληνικός συγκέντρωνε τα μεγαλύτερης αξίας έργα στις σχολές φιλοσόφων. Πρώτος ο Αριστοτέλης συγκέντρωσε και κατέταξε οργανικά την παραγωγή βιβλίων της εποχής του. Η συλλογή του μοιράστηκε αργότερα στις δυο κυριότερες βιβλιοθήκες της εποχής, Αλεξάνδρειας και Περγάμου οι οποίες αποτελούσαν σημαντικότερα κέντρα του ελληνικού πολιτισμού. Την περίοδο της ρωμαϊκής κατάκτησης, όμως οι βιβλιοθήκες καταστράφηκαν από πυρκαγιές, διαρπαγές και κατέληξαν να πλουτίσουν τις πρώτες ρωμαϊκές βιβλιοθήκες οι οποίες κατά κύριο λόγο ήταν καρπός λεηλασιών. Στη Ρώμη, ο πρώτος που συνέλαβε την ιδέα να δημιουργήσει μια δημόσια βιβλιοθήκη ήταν ο Ιούλιος Καίσαρας. Με τη διάδοση του πολιτισμού έγινε ολοένα και πιο αισθητή η ανάγκη της δημιουργίας νέων δημόσιων συλλογών, ελληνικών ή λατινικών, στην περίοδο της αυτοκρατορίας υπήρχαν στη Ρώμη 28 δημόσιες βιβλιοθήκες, από τις οποίες η μεγαλύτερη ήταν η Ουλπία. Μετά το 1000 μ.Χ, παράλληλα με τις μοναστηριακές ιδρύθηκαν και αναπτύχθηκαν στα πρώτα πανεπιστήμια και άλλες βιβλιοθήκες, με συγγράμματα κυρίως νομικά αλλά και θετικών επιστημών. Ο ουμανισμός ο οποίος ενίσχυσε την πρόοδο της εκλαΐκευσης, προκάλεσε την παρακμή της βιβλιοθήκης μοναστηριακού χαρακτήρα. Οι πρώτες ουμανιστικές βιβλιοθήκες μπορούν πράγματι να θεωρηθούν πυρήνες των σύγχρονων βιβλιοθηκών. Κατά την περίοδο της Αναγέννησης, όμως, το κοινό των βιβλιοθηκών το αποτελούσε ακόμα ένας αρκετά περιορισμένος αριθμός μελετητών. Έπειτα, με την ανακάλυψη της τυπογραφίας έγινε η μετάβαση στη βιβλιοθήκη του σύγχρονου τύπου, στην οποία το βιβλίο αποτελεί ουσιαστικά εργαλείο κοινής χρήσης.

Η παραγωγή των έντυπων έργων προκάλεσε αύξηση του βιβλιακού θησαυρού και ευνόησε την ανάπτυξή του. Στα τέλη του 18ου αι., μετά τη Γαλλική επανάσταση, μεγάλη ώθηση δόθηκε στην οργάνωση των εθνικών βιβλιοθηκών που αποτέλεσαν τη βάση ενός περισσότερο ενιαίου εθνικού πολιτισμού.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ιστορική βιβλιοθήκη στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου υπήρξε η κυριότερη πνευματική εστία της ελληνιστικής εποχής και η ιστορία της είναι συνυφασμένη με την προσπάθεια διάδοσης, συγκέντρωσης και φιλολογικής αποκατάστασης των λογοτεχνικών κειμένων της κλασικής αρχαιότητας. Η βιβλιοθήκη αποτελούσε τμήμα του περίφημου Μουσείου της πόλης, που είχε ιδρύσει με την παρότρυνση του Φαληρέα, ο Πτολεμαίος Σωτήρας και σύντομα εμπλουτίστηκε με πολυάριθμες συλλογές πολύτιμων βιβλίων. Την περίοδο της ακμής της έφτασε τους 700.000 τόμους. Επιμελητές της διετέλεσαν επιφανείς λόγιοι που καλλιέργησαν με μεθοδικό τρόπο την επιστήμη της φιλολογίας και έθεσαν τις βάσεις για την κριτική μελέτη των αρχαίων κειμένων. Ιδιαίτερη φροντίδα δόθηκε στην καταγραφή και στην ταξινόμηση των πολυάριθμων βιβλίων. Η βιβλιοθήκη δεν υπήρξε όμως μόνο κέντρο της φιλολογικής έρευνας, αλλά και των αποκαλούμενων πρακτικών επιστημών. Παρά το γεγονός ότι η βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας υπήρξε δημιούργημα μιας εποχής όπου η επίδοση του κριτικού πνεύματος και η πανεπιστημιακή λογισύνη ήταν εμφανείς, στο ιδιαίτερο περιβάλλον της αναπτύχθηκε έντονη λογοτεχνική και φιλοσοφική δραστηριότητα που χαρακτηρίστηκε από την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς των κλασικών χρόνων. Βασικά μυθολογικά λογοτεχνικά μοτίβα επανήλθαν στο έργο των Αλεξανδρινών συγγραφέων παραλλαγμένα και τροποποιημένα σύμφωνα με το ύφος και τις κοινωνικές αντιλήψεις της εποχής.

Το 48 π.Χ η πυρπόληση του ρωμαϊκού στόλου από τον Ιούλιο Καίσαρα είχε ως συνέπεια τη μετάδοση της φωτιάς στη βιβλιοθήκη του Μουσείου, που καταστράφηκε ολοσχερώς. Αργότερα ανασυγκροτήθηκε, αλλά το 391 μ.Χ. πυρπολήθηκε από τους χριστιανούς, έπειτα από τη διαταγή του αυτοκράτορα Θεοδοσίου να καταστραφούν όλα τα εθνικά οικοδομήματα της Βυζαντινής επικράτειας. Στις 16 Οκτωβρίου 2002 εγκαινιάστηκε η σύγχρονη βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, που ανεγέρθηκε κοντά στη θέση της παλαιότερης. Έχει σχήμα κεκλιμένου δίσκου που συμβολίζει τον Ήλιο και στεγάζει πέντε ερευνητικά κέντρα, τρία μουσεία, γκαλερί, ταινιοθήκη, δισκοθήκη, συνεδριακό κέντρο, αμφιθέατρο και πλανητάριο. Η νέα βιβλιοθήκη φιλοδοξεί να συνεχίσει την πορεία της φημισμένης βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, αποτελώντας διεθνή τόπο συνάντησης πολιτισμών, καθώς επίσης χώρο συγκέντρωσης και διαφύλαξης του ανθρώπινου πνεύματος από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Η χωρητικότητά της προβλέπει 8 εκατ. τόμους, 4.000 περιοδικά, 50.000 χάρτες, 100.000 χειρόγραφα, ψηφιακό αρχείο 200.000 θεμάτων και 50.000 μαγνητοταινίες.

Μαθήτρια: Κατερίνα - Κυδωνιά Παπαδοπούλου

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Στις μέρες μας, στις μεγαλύτερες βιβλιοθήκες υπάρχουν κατά κανόνα δυο τμήματα: το ένα, με τους διάφορους κώδικες και χειρόγραφα που προορίζεται για τη συντήρησή της γνώσης και το άλλο που αποσκοπεί στη διάδοση του πνευματικού πολιτισμού σε όλα τα επίπεδα. Στο δεύτερο τύπο ανήκουν οι εθνικές και γενικά των μεγάλων πολιτιστικών ιδρυμάτων. Αποκλειστικά προορισμένες για τη διάδοση της γνώσης είναι αντίθετα οι λαϊκές βιβλιοθήκες όπως οι κοινοτικές, εργοστασιακές, σχολικές, περιοδεύουσες κτλ. Εξάλλου, σχεδόν όλες παρέχουν στη διάθεση των αναγνωστών τα σώματα καθημερινών εφημερίδων και περιοδικών και οι πιο εκσυγχρονισμένες, εκτός από βιβλία, διαθέτουν ιδιαίτερα τμήματα για την ακρόαση δίσκων, μελέτη μικροφίλμ και γενικά ειδικού υλικού. Τα τελευταία χρόνια, παρέχουν υπηρεσίες υψηλής τεχνολογίας, όπως CD-ROM και σύνδεση στο Internet.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Η πρώτη σημαντική συλλογή βιβλίων που γνωρίζουμε με βεβαιότητα είναι αυτή του Αριστοτέλη, αν και, σύμφωνα με κάποιες μαρτυρίες, ο τύραννος Πολυκράτης της Σάμου είχε συλλέξει βιβλία, ενώ η παράδοση απέδιδε την ίδρυση δημόσιας βιβλιοθήκης στην Αθήνα στο Πεισίστρατο. Λέγεται ακόμα πως και ο Ευριπίδης είχε μια συλλογή βιβλίων.

Ωστόσο, η συγκρότηση συστηματικών βιβλιοθηκών ανάγεται στους ελληνιστικούς χρόνους. Η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη ήταν αυτή της Αλεξάνδρειας. Οι βασιλιάδες της Περγάμου είχαν σχηματίσει μια μεγάλη βιβλιοθήκη που λέγεται πως περιείχε 200.000 τόμους.

Κατά την βυζαντινή περίοδο, η πνευματική κίνηση συγκεντρώθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Η βιβλιοθήκη που ίδρυσε ο Ιουλιανός περιείχε 120.000 τόμους πριν καταστραφεί από πυρκαγιά το 476. Αργότερα, αξιόλογες συλλογές χειρόγραφων βιβλίων καταρτίζονταν στο πανεπιστήμιο και στα σχολεία του Βυζαντίου και στα ανάκτορα της Κωνσταντινούπολης και προπάντων στα μεγάλα μοναστικά κέντρα (Άγιον Όρος, Πάτμος, Μετέωρα κτλ). Οι περισσότερες καταστράφηκαν ή λεηλατήθηκαν κατά την Άλωση της Πόλης από τους Φράγκους το 1204 και τους Τούρκους το 1453. έτσι, οι μόνες αξιόλογες που περισώθηκαν ήταν οι μοναστηριακές, οι οποίες εξακολούθησαν να εμπλουτίζονται με νέα χειρόγραφα κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας.

Από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα άρχισε να εγείρεται κάποιο ενδιαφέρον για τη συντήρηση και διασφάλιση των βιβλίων και την ίδρυση νέων βιβλιοθηκών, ιδίως στα αστικά κέντρα. Κατά την περίοδο του νεοελληνικού Διαφωτισμού ιδρύθηκαν οι πρώτες δημόσιες βιβλιοθήκες (Δημητσάνας, Ζακύνθου, Κοζάνης, Τυρνάβου, Πηλίου, Χίου κ.ά.). Μετά τη σύσταση του ελληνικού κράτους, ιδρύθηκαν δημόσιες ή δημοτικές βιβλιοθήκες σχεδόν σε όλες τις κύριες πόλεις της Ελλάδας, με βιβλία γενικού περιεχομένου, λογοτεχνικά, ιστορικά κτλ. Τις τελευταίες δεκαετίες, ιδιαίτερα, δημιουργήθηκαν πολλές αγροτικές, σχολικές, ενοριακές βιβλιοθήκες. Οι μεγάλες δημόσιες είναι συγκεντρωμένες στην Αθήνα. Εκτός από τις ειδικές (πανεπιστημιακών σπουδαστηρίων, ξένων αρχαιολογικών σχολών, οργανισμών κλπ) τρεις είναι οι μεγάλες βιβλιοθήκες που λειτουργούν σήμερα στην Αθήνα:

η Εθνική Βιβλιοθήκη

(<http://www.nlg.gr/>),

της Βουλής

(<http://www.parliament.gr/ktirio/xwroi.asp>)

και η Γεννάδειος

(<http://www.ascsa.edu.gr/gennadius/>)

ΛΑΪΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Στην σύγχρονη εποχή, η ανάγκη μιας ευρύτερης και ταχύτερης διάδοσης της πνευματικής καλλιέργειας και η έντονη εκδοτική δραστηριότητα έδωσαν καινούρια ώθηση στη δημιουργία συλλογών βιβλίων.

Ενώ όμως, σχεδόν σε ολόκληρη την Ευρώπη δεν εγκαταλείφθηκε η πατροπαράδοτη λειτουργία των βιβλιοθηκών, που αποσκοπούσε στην εξυπηρέτηση ενός περιορισμένου κύκλου μελετητών, στη Μεγάλη Βρετανία και σε άλλες

βορειοευρωπαϊκές χώρες, ήδη από την εποχή της Μεταρρύθμισης, εμφανίστηκε μια προσπάθεια των Λουθηρανών να εκλαϊκεύσουν τον πνευματικό πολιτισμό. Και σε αυτή όμως την περίπτωση οι συλλογές βιβλίων – που ανήκαν στην εκκλησία και όχι σε ολόκληρο το λαό – δεν αποτελούσαν ακόμα λαϊκές βιβλιοθήκες, με τις σημερινή σημασία της λέξης.

Η πρώτη βιβλιοθήκη που οργανώθηκε πραγματικά για το λαό γεννήθηκε, και όχι συμπτωματικά, στην Αμερική. Ο Αγγλοσαξονικός πολιτισμός, αδιαφορώντας για την ουμανιστική παράδοση που θεωρούσε το βιβλίο πολύτιμο αντικείμενο, προορισμένο για τους λίγους και εκλεκτούς, διέβλεψε πρώτος την ανάγκη της πνευματικής καλλιέργειας του λαού και βρήκε τον τρόπο να δημιουργήσει τα αναγκαία μέσα για την πραγματοποίηση του σκοπού αυτού. Κυρίως στην Αμερική, όπου άνθρωποι από διάφορες χώρες και με διαφορετική γλώσσα είχαν αποτελέσει μια κοινότητα στην οποία όλα έπρεπε να γίνουν από την αρχή, χωρίς πολλούς δεσμούς με το παρελθόν και με πολλά προβλήματα πρακτικής φύσης προς λύση, έγινε αισθητή η ανάγκη να δημιουργηθούν συλλογές βιβλίων που θα ικανοποιούσαν τις πραγματικές ανάγκες.

Αν η ιστορία και η οργάνωση των βιβλιοθηκών μέσου και υψηλού πνευματικού επιπέδου είναι όμοια σχεδόν σε όλες τις χώρες, στον τομέα των λαϊκών βιβλιοθηκών οι διαφορές είναι τεράστιες. Για τους Αγγλοσάξονες, η λαϊκή βιβλιοθήκη είναι ένας οργανισμός που χρηματοδοτείται από το δημόσιο ταμείο: ο πολίτης πληρώνει για τη δημιουργία της βιβλιοθήκης και θέλει να βρει σε αυτή τα βιβλία που του χρειάζονται. Στη Μεγάλη Βρετανία, όπως και στην Αμερική, τις βιβλιοθήκες αυτές έχουν αναλάβει οι τοπικές αρχές.

ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Σχεδόν ταυτόχρονα, με τις λαϊκές βιβλιοθήκες δημιουργήθηκαν και οι πρώτες σχολικές βιβλιοθήκες. Με αυτόν τον τρόπο εκφράστηκε μια νέα αντίληψη σχετικά με την πνευματική καλλιέργεια και την εκπαίδευση. Η σχολική βιβλιοθήκη, είτε είναι

κεντρική είτε κάθε τάξης χωριστά, έχει μία εντελώς δική της συγκρότηση, γιατί πρέπει να ικανοποιεί τις ανάγκες της έρευνας και να μπορούν να την συμβουλεύονται οι μαθητές, αλλά συγχρόνως να τους παρακινεί, να αγαπούν το καλό βιβλίο και το διάβασμα. Έχοντας κύριο προορισμό να χρησιμεύει ως εποπτικό μέσο διδασκαλίας, η σχολική βιβλιοθήκη έχει διαφορετικούς κανονισμούς και συγκρότηση, ανάλογα με τις διάφορες χώρες και τις μεθόδους διδασκαλίας που εφαρμόζονται σε κάθε σχολείο.

Αντίθετα η παιδική βιβλιοθήκη είναι σύγχρονος οργανισμός, αυτόνομος και ειδικευμένος. Σήμερα, το μεγαλύτερο δίκτυο παιδικών βιβλιοθηκών υπάρχει στις ΗΠΑ και στην Μεγάλη Βρετανία, μολονότι πολυάριθμες τέτοιες βιβλιοθήκες υπάρχουν και σε άλλες χώρες, όπως το Βέλγιο, η Βραζιλία, η Γερμανία, η Σουηδία και η Ρωσία. Στην περίφημη βιβλιοθήκη του Σάο Πάολο, *Ο παράδεισος των παιδιών*, υπάρχει ακόμα και τμήμα 400 βιβλίων με το σύστημα γραφής Braille για τα τυφλά παιδιά. Μπορούν επίσης στη βιβλιοθήκη αυτή να ακούσουν μουσική, να δώσουν θεατρικές παραστάσεις, να ζωγραφίσουν και να εκδώσουν δική τους εφημερίδα σε ένα ειδικό, εύχρηστο και σχετικά πλήρες τυπογραφείο.

Μαθήτρια: Κώτση Παναγιώτα

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, οι μαθητές που συμμετείχαν στο πρόγραμμα της σχολικής βιβλιοθήκης, πρότειναν να πραγματοποιηθεί μια μικρή στατιστική έρευνα που να αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συμμαθητών τους για τη δανειστική βιβλιοθήκη του σχολείου μας. Απαντώντας σε ένα απλό ερωτηματολόγιο οι συμμαθητές τους θα βοηθούσαν στο να προκύψουν χρήσιμα συμπεράσματα. Αυτά θα αποτελούσαν κίνητρο για την εντατικότερη εργασία τους και τη σκιαγράφηση πιο συγκεκριμένων κατευθυντήριων γραμμών, ώστε να γίνει ουσιαστικότερη η εργασία τους στο πρόγραμμα και να προσφέρουν όσο το δυνατόν περισσότερα στο σχολικό κοινό.

Η ομάδα των μαθητών που ανέλαβε να πραγματοποιήσει την έρευνα εργάστηκε μεθοδικά. Αρχικά, χωρίστηκε σε μικρότερες ομάδες των δύο ή τριών ατόμων. Τα άτομα αυτά σε διάστημα δυο ημερών, κατά τη διάρκεια των διαλειμμάτων έδωσαν τα ερωτηματολόγια σε μαθητές προς συμπλήρωση. Το δείγμα της έρευνας ήταν 98 άτομα, αγόρια και κορίτσια, από όλες τις τάξεις του Γυμνασίου. Αμέσως μετά, δυο άτομα που οριστικά υπεύθυνα, συγκέντρωσαν τα ήδη απαντημένα ερωτηματολόγια από τις ομάδες. Επόμενη ενέργεια ήταν ο έλεγχος και καταμέτρηση των απαντήσεων. Τα συμπεράσματα που προέκυψαν παρουσιάζονται στην συνέχεια.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

*Γνωρίζετε ότι στο σχολείο μας λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη;

Ναι

Όχι

*Έχετε δανειστεί ποτέ βιβλίο;

Ναι

Όχι

* Πόσες φορές φέτος;

Μια φορά

Δυο φορές

Τρεις φορές

Παραπάνω από τρεις

* Για ποιους λόγους;

Δεν με ενδιαφέρει

Δεν έχω χρόνο να διαβάσω

εξωσχολικά βιβλία

Άλλο

.....

*Για ποιόν λόγο κυρίως δανειστήκατε βιβλία;

Για πληροφορίες(εγκυκλοπαίδειες, λευκώματα)

Για ψυχαγωγία(Μυθιστορήματα, λογοτεχνικά)

*Για το δανεισμό σας παρακίνησε κάποιος;

Ναι

ποιος ήταν αυτός;

Καθηγητής

Γονείς

Συμμαθητής

Όχι

*Μείνατε ικανοποιημένοι από το υλικό της βιβλιοθήκης;

Ναι

Όχι

*Αναφέρατε τους λόγους και τι προτείνετε

.....
.....
.....

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Γνωρίζετε ότι στο σχολείο μας λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη;	<i>Όχι</i>	17
	<i>Ναι</i>	81

Έχετε δανειστεί ποτέ βιβλίο;	<i>Όχι</i>	56	Για ποιους λόγους	<i>Δεν με ενδιαφέρει</i>	20
	<i>Ναι</i>	25		<i>Δεν έχω χρόνο να διαβάσω εξωσχολικά βιβλία</i>	21
				<i>Άλλο</i>	15

Πόσες φορές φέτος;	<i>Μία φορά</i>	12
	<i>Δύο φορές</i>	7
	<i>Τρεις φορές</i>	3
	<i>Παραπάνω από τρεις φορές</i>	3

Για ποιο λόγο κυρίως, δανειστήκατε βιβλία;	<i>Για πληροφορίες(εγκυκλοπαίδειες, λευκώματα)</i>	7	2
	<i>Για ψυχαγωγία(μυθιστορήματα, λογοτεχνικά)</i>	16	

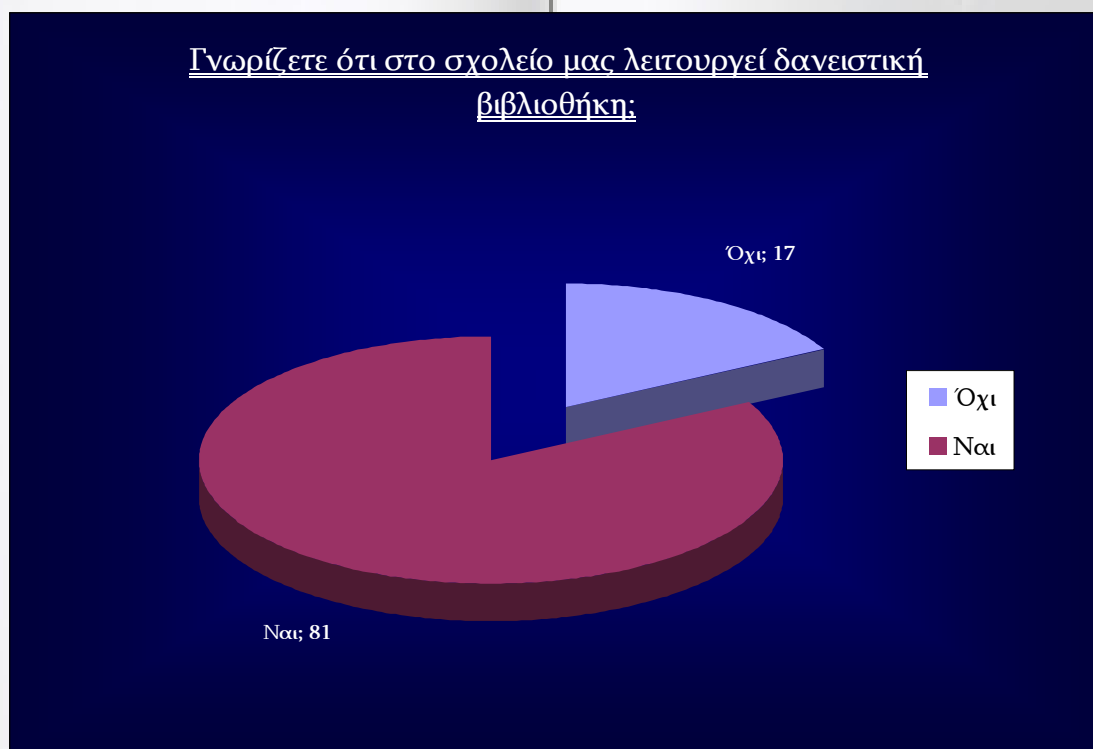
Για το δανεισμό σας παρακίνησε κάποιος;	<i>Όχι</i>	6
	<i>Ναι</i>	19

Ποιος ήταν αυτός;	<i>Καθηγητής</i>	10	1
	<i>Γονείς</i>	3	
	<i>Συμμαθητής</i>	5	

Μείνατε ικανοποιημένοι από το υλικό της βιβλιοθήκης;	<i>Ναι</i>	17
	<i>Όχι</i>	8

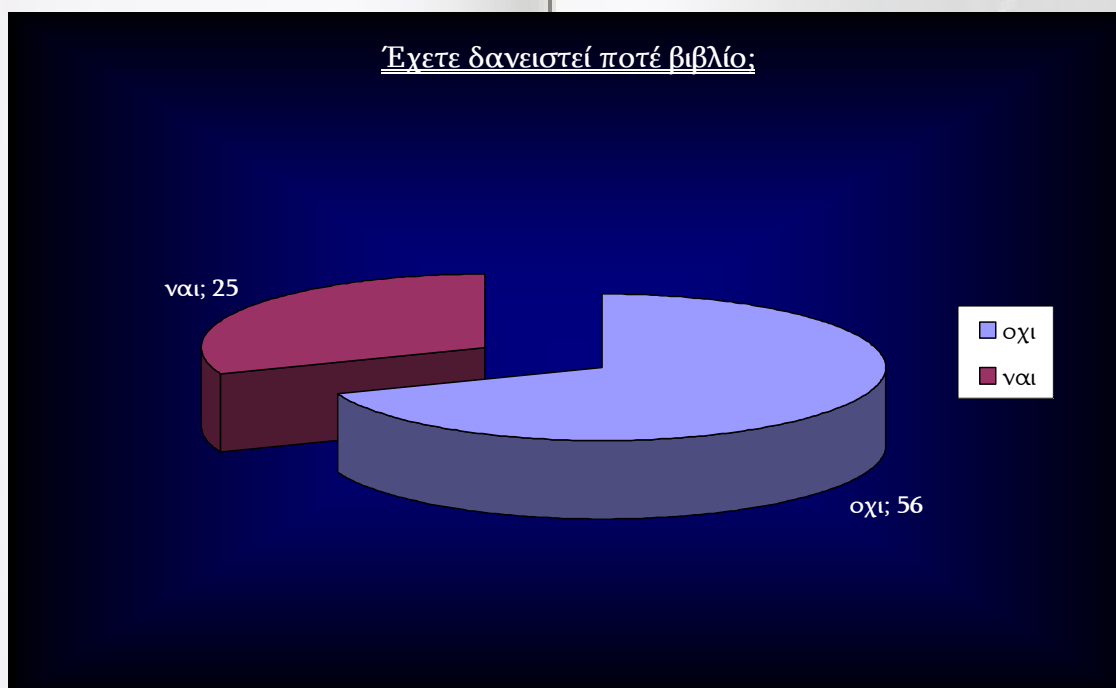
Αναφέρετε τους λόγους και τι προτείνετε.	<i>Ναι: εμπλουτισμός γνώσεων, βοήθεια σε εργασίες πληροφορίες, έκθεση, λόγος</i>
--	--

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Εικόνα 1 “ Γνωρίζετε ότι στο σχολείο μας λειτουργεί δανειστική βιβλιοθήκη;”

Στο παραπάνω γράφημα προκύπτει ότι το ποσοστό των μαθητών που γνωρίζουν για τη λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης είναι αρκετά ικανοποιητικό. Μόνο 17 μαθητές στους 98 αγνοούσαν τη λειτουργία αυτής.

Εικόνα 2 “Έχετε δανειστεί ποτέ βιβλίο;”

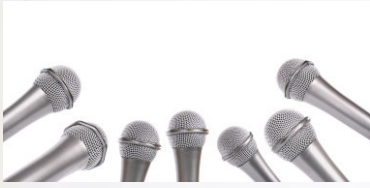
Τα αποτελέσματα της παραπάνω ερώτησης ήταν απογοητευτικά. Από τους 81 μαθητές που γνώριζαν τη λειτουργία δανειστικής βιβλιοθήκης, μόλις οι 25 έχουν δανειστεί κάποιο βιβλίο κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Οι υπόλοιποι 56 μαθητές υποστήριξαν είτε ότι δεν τους ενδιαφέρει να διαβάσουν κάποιο εξωσχολικό βιβλίο στον ελεύθερο τους χρόνο (20 μαθητές), είτε ότι δεν έχουν χρόνο για να διαβάσουν εξωσχολικά βιβλία (21 μαθητές), ενώ οι υπόλοιποι δεν ανέφεραν το λόγο(15 μαθητές).

Ο σκοπός για τον οποίο οι 25 μαθητές δανείστηκαν βιβλία από τη σχολική βιβλιοθήκη ήταν άλλοι για αναζήτηση πληροφοριών σε εγκυκλοπαίδειες, λευκώματα (7 μαθητές) και άλλοι για τη ψυχαγωγία τους δανειζόμενοι λογοτεχνικά βιβλία ή μυθιστορήματα (16 μαθητές).

Οι βασικοί συντελεστές στην παρακίνηση των μαθητών για τον δανεισμό των βιβλίων κατά κύριο λόγο ήταν οι καθηγητές του σχολείου (10 μαθητές) έπειτα οι συμμαθητές τους (5 μαθητές) και τέλος οι γονείς (3 μαθητές). Σχεδόν τα δύο τρίτα των μαθητών ήταν ικανοποιημένοι από το υλικό της βιβλιοθήκης υποστηρίζοντας πως εμπλούτισαν τις γνώσεις τους, βοήθησαν να αναπτύξουν το λόγο τους καλύτερα και να αναζητήσουν πληροφορίες για τις εργασίες του σχολείου. Βέβαια υπάρχει πάντα το περιθώριο για πιο σύγχρονα βιβλία, αναβαθμισμένες εγκυκλοπαίδειες και λεξικά, αναγνωρισμένα περιοδικά ή ακόμα και συλλογή άρθρων από εφημερίδες.

Μαθητές:

*Ζαφείρη Μαρία, Ζησοπούλου Μιχαλίνα, Ζησοπούλου Σοφία, Κανάκη Χριστίνα,
Μάμμη Αθηνά, Περρή Πωλίνα, Σαράγια Ηρώ, Τόμπλη Βασιλικά, Τσαγκάρη Ειρήνη,
Τρίκη Μαρία*

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΝΤΙΜΑΧΕΙΑΣ

Στα πλαίσια του προγράμματός μας “Σχολική βιβλιοθήκη”, μια ομάδα μαθητών επισκέφθηκε τη Δημοτική Βιβλιοθήκη Αντιμάχειας, με σκοπό να γνωρίσουν την ιστορία της και τον τρόπο λειτουργίας της. Τα παιδιά έχοντας προετοιμάσει μια σειρά ερωτήσεων συναντήθηκαν με την υπεύθυνο υπάλληλο.

- Πότε ιδρύθηκε η Δημοτική δανειστική Βιβλιοθήκη Αντιμάχειας και από ποιους;
 - ❖ Η Δημοτική (και πρώην Κοινοτική) δανειστική Βιβλιοθήκη Αντιμάχειας, κτίστηκε το 1979 από έναν ιερέα της ενορίας Αγίας Τριάδας, τον παπα – Γιάννη, και έναν Αντιμαχίτη γιατρό, τον Ελπιδοφόρο Παπαντωνίου. Κίνητρό τους υπήρξε η αγάπη για τον τόπο τους και ιδιαίτερα για τους νέους.
- Πείτε μας δυο λόγια για τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας της.
 - ❖ Στην αρχή, την είχε αναλάβει ο Μορφωτικός Σύλλογος Αντιμάχειας, που φρόντιζε να μένει ανοιχτή για το κοινό κάποιες ώρες την εβδομάδα. Στη συνέχεια το κλειδί παραδόθηκε σε έναν ιδιώτη και εξυπηρετούσε όποιον ήθελε κάποιο βιβλίο. Αργότερα αποφασίστηκε να ανοίγουν τη βιβλιοθήκη μαθητές του Γυμνασίου, προκειμένου να αγαπήσουν το βιβλίο και να αισθανθούν τη χαρά της προσφοράς στον τόπο τους. Λίγο πριν οι Κοινότητες γίνουν Δήμοι, οι ιδρυτές αποφάσισαν να δωρίσουν τη βιβλιοθήκη στην τότε Κοινότητα.

Η Κοινότητα με τη σειρά της διόρισε μια υπάλληλο ως υπεύθυνη.

- Πόσα βιβλία υπάρχουν σήμερα στην βιβλιοθήκη;
 - ❖ Η βιβλιοθήκη μας σήμερα έχει περίπου 3.500 βιβλία.
- Με ποιο κριτήριο είναι ταξινομημένα τα βιβλία;
 - ❖ Η ταξινόμηση έχει γίνει ανά θέμα. Πχ. Λογοτεχνικά, λαογραφικά, ιστορικά, θεατρικά, ξενόγλωσσα βιβλία κ.λπ. Είναι δε τοποθετημένα σε ράφια και σε κλειστές βιβλιοθήκες.
- Αν θέλει κάποιος να δανειστεί ένα βιβλίο που μπορεί να απευθυνθεί;
 - ❖ Ο κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να με αναζητήσει στο τηλέφωνο 2242051167 για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τη βιβλιοθήκη.
- Για πόσο χρονικό διάστημα μπορεί κάποιος να δανειστεί ένα βιβλίο;
 - ❖ Θεωρούμε ότι 15 μέρες είναι ένα ικανοποιητικό χρονικό διάστημα για δανεισμό, με δυνατότητα πάντα ανανέωσης της αρχικής ημερομηνίας δανεισμού.
- Κλείνοντας τη συνέντευξή μας, έχετε να προσθέσετε κάτι;
 - ❖ Η Δημοτική δανειστική Βιβλιοθήκη είναι το διαμάντι του χωριού μας που το αφήνουμε ανεκμετάλλευτο. Ελπίζω η συνέντευξη αυτή να σταθεί αφορμή για την προβολή και αξιοποίηση της βιβλιοθήκης μας, τόσο από το χώρο των εκπαιδευτικών όσο και από τους μαθητές των σχολείων του Δήμου.
- Κυρία Αγρέλλη Αντωνία, σας ευχαριστούμε πολύ για το χρόνο που μας παραχωρήσατε.

Η συνέντευξη αυτή έδωσε την ιδέα της επίσκεψης όλων των μαθητών στο χώρο της βιβλιοθήκης, στα πλαίσια μιας εκπαιδευτικής εκδρομής του σχολείου. Πολλοί ήταν οι μαθητές που δανείστηκαν βιβλία εκείνη την ημέρα.

Μαθητές:

*Ανδρέου Αντώνης, Βίλα Μπάμπης, Γεωργαλλής Αργύρης Ζορπαλά Παναγιώτα,
Ιερομνήμονος Πόπη, Καζάντης Ανδρέας*

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Νέες τεχνολογίες, ψηφιακή εποχή, κοινωνία της πληροφορίας, ηλεκτρονικά περιοδικά, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, πολυμέσα, μηχανές αναζήτησης είναι λέξεις που ακούμε συχνά και τις χρησιμοποιούμε. Η έννοιά τους είναι πλέον απόλυτα κατανοητή και η χρήση τους καθημερινή. Αν για παράδειγμα έχουμε να κάνουμε μια εργασία στο σχολείο η πρώτη σκέψη μας για την αναζήτηση πληροφοριών, βιβλίων και γενικότερα πηγών θα είναι το internet και σε δεύτερη μοίρα αφήνουμε τα βιβλία που υπάρχουν σκοπισμένα στα ράφια της σχολικής μας βιβλιοθήκης ή της δημοτικής. Ζούμε σε μια μεταβατική εποχή όπως διαβάζουμε στην εφημερίδα Καθημερινή, όπου η γνώση αποθηκεύεται σε μερικά εκατομμύρια megabytes, η παραδοσιακή εικόνα των βιβλιοθηκών με τα εκατοντάδες βιβλία στα ράφια αποκτά μια διαφορετική όψη, οι χάρτινες σελίδες σταδιακά αντικαθίστανται από ηλεκτρονικές και CD ή DVD τοποθετούνται δίπλα στις εκδόσεις. Οι βιβλιοθήκες του 21ου αιώνα μεταμορφώνονται, ακολουθώντας τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις με τη μηχανογράφηση του υλικού και αξιοποιώντας τις τεράστιες δυνατότητες που προσφέρουν τα πολυμέσα και το Internet. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να έχουμε ως προνόμιο τη γνώση αιώνων να μπορεί να εμφανιστεί με ένα απλό κλικ στην οθόνη του υπολογιστή μας. Δεν αναφερόμαστε πια σε απλά αναγνώστρια, αλλά σε ηλεκτρονικά αναγνώστρια και για διαδανεισμό βιβλίων.

ΟΡΙΣΜΟΣ

Στο ερώτημα “τι σημαίνει ψηφιακή βιβλιοθήκη;”, η ορθότερη απάντηση είναι ότι δεν υπάρχει ακριβής ορισμός. Στην πραγματικότητα, δεν έχει ανακύψει προς το παρόν μια συνεκτική, ολοκληρωμένη προσέγγιση. Κατά καιρούς έχουν διατυπωθεί διάφορες απόψεις, χωρίς ωστόσο να εντοπίζονται διαφωνίες. Ίσως ο αρτιότερος ορισμός να είναι τελικά ένας συνδυασμός όλων όσων έχουν διατυπωθεί μέχρι

σήμερα. Παρακάτω παρατίθενται ορισμένοι από τους ορισμούς, που θεωρήθηκαν κατά το δυνατόν αντιπροσωπευτικοί.

Οι ψηφιακές βιβλιοθήκες είναι οργανωμένες συλλογές ψηφιακών πληροφοριών. Συνδυάζουν τη δομή και τη συγκέντρωση των πληροφοριών, κάτι το οποίο οι βιβλιοθήκες πάντα έκαναν, στην ψηφιακή τους υπόσταση που οι υπολογιστές έχουν υποβάλει ως αναγκαία.

Lesk

Ψηφιακή βιβλιοθήκη είναι μια συλλογή ψηφιακών αντικειμένων, συμπεριλαμβανομένων κειμένου, βίντεο και ήχου, μαζί με μεθόδους για πρόσβαση και ανάκτηση της πληροφορίας, καθώς και για επιλογή, οργάνωση και συντήρηση της συλλογής.

Ian Witten

Οι ψηφιακές βιβλιοθήκες είναι οργανισμοί που παρέχουν τους πόρους, συμπεριλαμβανομένου του εξειδικευμένου προσωπικού, για τη συλλογή, οργάνωση και προσφορά πνευματικής πρόσβασης, την ερμηνεία, διανομή, διατήρηση και εξασφάλιση της διατήρησης με την πάροδο του χρόνου του συνόλου συλλογών ψηφιακών εργασιών, έτσι ώστε να είναι άμεσες και οικονομικώς διαθέσιμες για χρήση από μια ορισμένη κοινότητα χρηστών ή ομάδες κοινοτήτων.

Ομοσπονδία Ψηφιακών Βιβλιοθηκών (DLF)

Ένας ανεπίσημος ορισμός μιας ψηφιακής βιβλιοθήκης είναι μια διοικούμενη συλλογή πληροφοριών, με σχετικές υπηρεσίες, όπου οι πληροφορίες αποθηκεύονται σε ψηφιακές μορφές και είναι προσβάσιμες μέσω ενός δικτύου. Ένα βασικό μέρος αυτού του ορισμού είναι ότι οι πληροφορίες είναι διαχειριζόμενες. Μια ροή δεδομένων που στέλνεται στη γη από ένα δορυφόρο δεν είναι βιβλιοθήκη. Τα ίδια δεδομένα, όταν οργανώνονται συστηματικά, γίνονται μια συλλογή ψηφιακής βιβλιοθήκης.

William Arms

Μια ψηφιακή βιβλιοθήκη είναι ένα κατανεμημένο τεχνολογικό περιβάλλον που ελαττώνει δυναμικά τα εμπόδια της δημιουργίας, διανομής, διαχείρισης, αποθήκευσης, ολοκλήρωσης και επαναχρησιμοποίησης των πληροφοριών από ιδιώτες ή ομάδες ερευνητών.

Edward A. Fox

Ο κυριότερος λόγος της απουσίας ενός πλήρους ορισμού είναι η διαφοροποίηση που παρουσιάζουν τα συστήματα ψηφιακών βιβλιοθηκών που έχουν αναπτυχθεί και είναι σε χρήση. Λόγω του μικρού βαθμού ομοιότητας ανάμεσα τους, υπάρχουν πολύπλοκα προβλήματα σε οποιαδήποτε προσέγγιση έχει γίνει. Η έννοια της ψηφιακής βιβλιοθήκης μπορεί να πάρει διαφορετικές διαστάσεις σε διαφορετικές κοινότητες, ανάλογες με τις ανάγκες που εξυπηρετεί σε καθεμιά από αυτές.

Παρόλα αυτά, γεγονός είναι ότι πολλά πειράματα από πλήθος ειδικών και μη έχουν λάβει χώρα σχετικά με τις ψηφιακές βιβλιοθήκες. Όλοι συμφωνούν σε ένα σημείο: "πρόκειται για μια πολύ ενδιαφέρουσα αλλά και ευμετάβλητη περιοχή δραστηριοποίησης που μπορεί να αποβεί ιδιαίτερα αποτελεσματική στην προσπάθεια για οργάνωση, παροχή και ανάκτηση γνώσης."

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η ψηφιοποίηση της πληροφορίας θεωρητικά αρχίζει από τη δεκαετία του '60, ουσιαστικά όμως από το 1992 και από τις Ηνωμένες Πολιτείες όταν τίθεται σε εφαρμογή το πρώτο μεγάλο ερευνητικό πρόγραμμα ψηφιοποίησης κειμένων (Computer Science Technical Report)- μια συνδυασμένη προσπάθεια πέντε αμερικανικών πανεπιστημίων και της Βιβλιοθήκης του Κογκρέσου των ΗΠΑ (www.loc.gov) οδήγησε στις σημερινές εξελίξεις. Η ψηφιακή βιβλιοθήκη του Κογκρέσου θεωρείται, αν όχι η μεγαλύτερη, σίγουρα πάντως από τις μεγαλύτερες στον κόσμο και σημείο αναφοράς, αφού τα τεχνικά πρότυπά της υιοθετήθηκαν από ψηφιακές βιβλιοθήκες διαφόρων χωρών.

Στην «κούρσα» της ψηφιοποίησης ακολουθεί η Ευρώπη, όπου μόλις πρόσφατα η Κομισιόν ανακοίνωσε ότι τουλάχιστον έξι εκατομμύρια βιβλία, χειρόγραφα και ταινίες θα λάβουν ψηφιακή μορφή και θα διατίθενται από την Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη μέσα στην προσεχή πενταετία. Για την υλοποίηση του μεγάλου αυτού προγράμματος, που αποσκοπεί στην άμβλυνση του χάσματος με τις ΗΠΑ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συγχρηματοδοτήσει τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού δικτύου κέντρων ψηφιοποίησης, τα οποία θα συνεργάζονται με όλες τις εθνικές βιβλιοθήκες των κρατών-μελών.

Η Κομισιόν ευελπιστεί ότι, σε πρώτη φάση, δύο εκατομμύρια βιβλία, ντοκιμαντέρ, φωτογραφίες, χειρόγραφα και άλλο υλικό θα είναι καταχωρισμένα έως το 2008, για να φθάσουν τα έξι εκατομμύρια μέχρι το 2010. Εντός του έτους οι Βρυξέλλες αναμένεται να παρουσιάσουν αναλυτικά τη στρατηγική τους για τη δημιουργία ψηφιακών βιβλιοθηκών επιστημονικού και πανεπιστημιακού περιεχομένου, καθώς και το νομοθετικό πλαίσιο για την επίλυση του προβλήματος διαχείρισης των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας στην ψηφιακή εποχή.

ΘΕΜΑΤΑ ΣΧΕΔΙΑΣΗΣ

Η κατασκευή και διατήρηση μιας ψηφιακής βιβλιοθήκης είναι μια αρκετά επίπονη και δυσχερής διαδικασία, καθώς προϋποθέτει την ομαλή συνεργασία πολλών ειδικών που δραστηριοποιούνται σε εντελώς διαφορετικές περιοχές:

- Σχεδιαστές θα προσπαθήσουν να δημιουργήσουν ένα σύστημα όσο κατά το δυνατόν πιο κατατοπιστικό γίνεται.
- Συγγραφείς θα αναλάβουν να συγγράψουν τα έγγραφα που θα περιλαμβάνονται στη βιβλιοθήκη.
- Εκδότες θα δημοσιεύσουν τα έγγραφα αυτά.
- Προγραμματιστές θα αναπτύξουν το λογισμικό του συστήματος.

Το πρώτο βήμα που πρέπει να γίνει για την ανάπτυξη μιας τέτοιας εφαρμογής είναι ο προσδιορισμός αναγκών σε επιμέρους θέματα της βιβλιοθήκης. Κάθε ψηφιακή βιβλιοθήκη είναι σχεδιασμένη για να εξυπηρετεί συγκεκριμένες ανάγκες. Επομένως, στη σχεδίαση ενός νέου συστήματος απαιτείται η μελέτη του περιβάλλοντος και των συνθηκών του, προκειμένου να αναπτυχθεί ένα λειτουργικό και αποτελεσματικό σύστημα. Στο σημείο αυτό υπάρχουν δύο επιλογές: είτε θα αναπτυχθεί ένα εξ ολοκλήρου νέο σύστημα, είτε θα χρησιμοποιηθεί μια ήδη υπάρχουσα βιβλιοθήκη και θα τροποποιηθεί / επεκταθεί προκειμένου να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του ιδρύματος που θα τη χρησιμοποιήσει. Το ποια από τις δύο οδούς θα επιλεγεί, εξαρτάται από τις ανάγκες του προς ανάπτυξη συστήματος και τις ανάγκες που ικανοποιούν τα υπάρχοντα προγράμματα.

ΟΜΟΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Παρότι οι ψηφιακές βιβλιοθήκες έχουν περισσότερες διαφορές παρά ομοιότητες με τις παραδοσιακές, υπάρχει κάποιο κοινό σημείο: η φιλοσοφία τους. Τόσο οι παραδοσιακές όσο και οι νέου τύπου -ηλεκτρονικές- βιβλιοθήκες, ακολουθούν τα ίδια στάδια στην οργάνωση και λειτουργία τους.

- **Στάδιο 1:** Συλλογή πληροφοριών. Καθορίζονται, με διάφορες τεχνικές, οι πηγές πληροφοριών που θα συγκεντρωθούν, ανάλογα με τις ανάγκες των χρηστών της βιβλιοθήκης. Εδώ τίθενται θέματα κόστους αποθήκευσης των πηγών αυτών, προστασίας και ασφάλειάς τους.
- **Στάδιο 2:** Οργάνωση και αναπαράσταση πληροφοριών. Το στάδιο αυτό ασχολείται με την οργάνωση και ταξινόμηση των πληροφοριών σε μορφές κατανοητές στους χρήστες.
- **Στάδιο 3:** Πρόσβαση και ανάκτηση πληροφοριών. Λαμβάνονται αποφάσεις σχετικά με ζητήματα πρόσβασης, ποιοι χρήστες δηλαδή θα έχουν ποιο είδος

πρόσβασης σε ποιες πληροφορίες. Επίσης, στο σημείο αυτό κατασκευάζεται ο φυσικός χώρος όπου θα τοποθετηθούν οι πηγές, με βάση πάντα τις απαιτήσεις των χρηστών. Τέλος, αναζητούνται λύσεις για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη ανάκτηση πληροφοριών.

- **Στάδιο 4:** Ανάλυση, σύνθεση και διανομή των πληροφοριών. Στο τελευταίο αυτό στάδιο δημιουργούνται περιλήψεις για τις πηγές και γενικά αναπτύσσονται συστήματα διάδοσης των πληροφοριών στο ευρύ κοινό.

Αντιλαμβάνεται κανείς ότι κατά το ξεκίνημα της ανάπτυξης μιας βιβλιοθήκης, είτε πρόκειται για παραδοσιακή είτε για ψηφιακή, τα παραπάνω ζητήματα επιβάλλεται να ερευνηθούν, προκειμένου να συγκεντρωθούν, να οργανωθούν και να ταξινομηθούν ορθά και με πληρότητα οι πληροφορίες που θα παρέχονται στο κοινωνικό σύνολο.

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ

Με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις που έχει επιβάλλει η σύγχρονη κοινωνία, οι ψηφιακές βιβλιοθήκες φαίνεται να παρουσιάζουν σημαντικά πλεονεκτήματα έναντι των παραδοσιακών. Τα κυριότερα θετικά τους σημεία, σύμφωνα με τους Pandian, Sonker και Moorthy συνοψίζονται στα παρακάτω:

- Η πρόσβαση σε μια ψηφιακή βιβλιοθήκη είναι δυνατή από οπουδήποτε, με μόνο απαιτούμενο τη σύνδεση με το Διαδίκτυο.
- Οι πληροφορίες διανέμονται πολύ πιο εύκολα και είναι πάντα διαθέσιμες, χωρίς χωρικούς και χρονικούς περιορισμούς
- Πολλοί χρήστες μπορούν να χρησιμοποιούν την ίδια πηγή (άρθρο, περιοδικό, βίντεο) ταυτόχρονα.
- Η ψηφιακή βιβλιοθήκη παρέχει στο χρήστη διάφορες επιλογές αναζήτησης πληροφοριών και πλοήγησης.

- Η ανάκτηση ενός ψηφιακού εγγράφου είναι μια σαφώς γρηγορότερη διαδικασία από την απόκτησή του σε έντυπη μορφή.
- Οι πληροφορίες που παρέχουν οι βιβλιοθήκες του διαδικτύου μπορούν να είναι ανά πάσα στιγμή σύγχρονες, ενημερωμένες και επίκαιρες.
- Οι ψηφιακές βιβλιοθήκες παρέχουν νέες μορφές πληροφορίας, οι οποίες δεν ήταν δυνατόν να αναπαρασταθούν σε έντυπη μορφή
- Υπάρχει η δυνατότητα της πολυγλωσσίας: οι ίδιες πληροφορίες μπορούν να ανακτηθούν σε διάφορες γλώσσες.
- Σε πολλές ψηφιακές βιβλιοθήκες υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένες περιοχές όπου οι χρήστες μπορούν να ανταλλάξουν απόψεις και ιδέες.
- Για την ανάπτυξη, αρχειοθέτηση και συντήρηση μιας ψηφιακής βιβλιοθήκης, απαιτείται πολύ μικρότερο χρηματικό ποσό από αυτό που θα χρειαζόταν για τη δημιουργία μιας παραδοσιακής βιβλιοθήκης.

Όλοι οι παραπάνω λόγοι δικαιολογούν τόσο την ταχύτατη ανάπτυξη των ψηφιακών βιβλιοθηκών τα τελευταία χρόνια, όσο και την ολοένα και ευρύτερη διάδοση και χρήση τους από όσους επιθυμούν εύκολη και γρήγορη αναζήτηση και ανάκτηση πληροφοριών ανά τον κόσμο.

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ - ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

Στη συνέχεια παρουσιάζονται διάφορες ιστοσελίδες που βρήκαμε κατά τη διάρκεια της έρευνά μας.

- Δημοτική κεντρική βιβλιοθήκη Βέροιας (www.libver.gr)

- Βιβλιοθήκη ανώτατης σχολής καλών τεχνών (<http://www.library.asfa.gr/gr/online.shtml>)

- Η Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (<http://www.ekt.gr>) του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών: Περιλαμβάνει ηλεκτρονικό περιεχόμενο για όλους τους τομείς έρευνας και τεχνολογίας και παρέχει δυνατότητες αναζήτησης ψηφιακού υλικού, κατάλογο περιοδικών, αρχείο διδακτορικών, βάσεις δεδομένων, αναζήτηση

βιβλιογραφίας, πρόσβαση σε πηγές πληροφόρησης, παραγγελία δημοσιευμάτων και ηλεκτρονικό αναγνώστηριο.

➤ Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης

(<http://dlib.libh.uoc.gr>):

Άρχισε να λειτουργεί το 1999 και -μαζί με τη βιβλιοθήκη του ΕΚΤ- θεωρείται από τις πληρέστερες προσπάθειες που έχουν γίνει στην ψηφιακή

οργάνωση της γνώσης. Δίνει τη δυνατότητα πρόσβασης σε μελέτες και εκπαιδευτικό υλικό καθώς και online αναζήτηση.

➤ Η «ARTEMIS» (<http://artemis.cslab.ece.ntua.gr>): Δια-πανεπιστημιακό σύστημα ψηφιακής βιβλιοθήκης για την ηλεκτρονική τεκμηρίωση της σύγχρονης ελληνικής μη-δημοσιευμένης βιβλιογραφίας

➤ Η βιβλιοθήκη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (<http://portal.tee.gr/portal>): Καλά οργανωμένη, με πλήθος μελετών και πληροφοριών σε θέματα τεχνολογίας, αναζήτηση on line ενημερωτικών δελτίων, συνεδρίων, ημερίδων και εκδόσεων του ΤΕΕ.

➤ Η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος

(<http://www.mmb.org.gr>):

Περιλαμβάνει πλήρη κατάλογο έργων επιλεγμένων Ελλήνων και ξένων συνθετών, κατάλογο

ελληνικών τραγουδιών και πληροφορίες για το ελληνικό τραγούδι από τα μέσα του 19ου αιώνα και έπειτα.

➤ Η Βιβλιοθήκη Σπουδαστηρίου του Νέου Ελληνισμού

(<http://www.snhell.gr/library.html>): Περιλαμβάνει ανθολόγιο αναγνώσεων κειμένων της νεοελληνικής λογοτεχνίας, χρονολόγιο του Κ.Θ. Δημαρά, λεξικά, βιβλιογραφίες,

βιογραφίες κ.ά Προσφέρεται, επίσης, η δυνατότητα άμεσης σύνδεσης με άλλες ψηφιακές βιβλιοθήκες, εκπαιδευτικά ιδρύματα και πολιτιστικούς οργανισμούς, ηλεκτρονικά περιοδικά και σελίδες για την ελληνική λογοτεχνία.

➤ Η «Ελληνομνήμων» (<http://sat1.space.noa.gr/Hellinomnimon>): Ψηφιακή βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αθηνών με φιλοσοφικά και επιστημονικά κείμενα της περιόδου 1600 - 1821.

➤ Η «Μυριόβιβλος» (<http://www.myriobiblos.gr>):

Τμήμα του διαδικτυακού πολιτιστικού κέντρου «artopos» της Εκκλησίας της Ελλάδος, με αρκετό υλικό για το βιβλίο, την ελληνική ιστορία και τον πολιτισμό.

MYRIOBIBLOS

➤ Η «Ευώνυμος Βιβλιοθήκη» (<http://www.evonymos.gr>): Διαθέτει πληροφορίες για περιβαλλοντικά θέματα και on line συνδέσεις με περιβαλλοντικούς και κρατικούς φορείς.

➤ Στον κατάλογο των βιβλιοθηκών του κόσμου ιδιαίτερη θέση καταλαμβάνει η ιστορική βιβλιοθήκη του ανθρωπίνου πνεύματος, η Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας (www.alexandria.ucsb.edu), η οποία

συγκροτείται τώρα ψηφιακά με τη βοήθεια της UNESCO και ιντερνετικά «βγαίνει» από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας. Προσφέρει κυρίως, συλλογές ψηφιακών γεωγραφικών και ιστορικών χαρτών. Διαχρονικό σημείο εκκίνησης για την ιστορία των βιβλιοθηκών η Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, φιλοδοξεί τα επόμενα χρόνια με την ολοκλήρωση της τεράστιας επένδυσης που βρίσκεται σε εξέλιξη και τους δεκάδες επιστήμονες που εργάζονται στις εγκαταστάσεις της να ανακτήσει, κατά το δυνατόν, μέρος του ιστορικού της μεγαλείου.

➤ [Κατάλογος βιβλιοθηκών](#)

Μαθητές: Καραναστάσης Γιώργος, Λόλης Χρήστος, Νίτα Ανδρέας, Ντίσιος

Βασιλειος

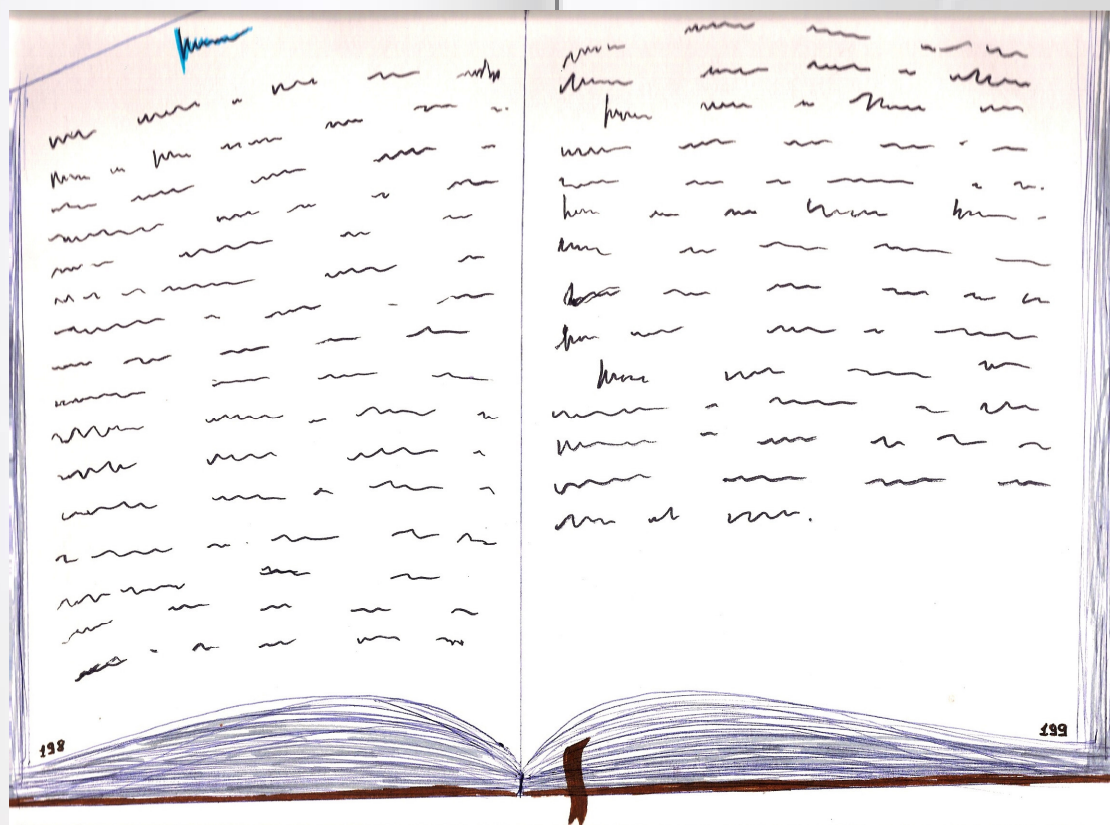
ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ... ΖΩΓΡΑΦΙΖΕΙ

Η σχολική βιβλιοθήκη εμπνέει καλλιτεχνικά τους μαθητές! Και ιδού...

Εικόνα 3 "Ο μαγικός κόσμος του βιβλίου"

Μαθητές: Μάμμη Σέβα, Παππούλη Κατερίνα

Εικόνα 4 "Ξεφυλλίζοντας ένα βιβλίο"

Μαθήτρια: Μάμμη Σέβα

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς έγινε καταγραφή 1181 βιβλίων τα οποία υπάρχουν στο χώρο της σχολικής βιβλιοθήκης. Η καταγραφή έγινε πρώτα χειρόγραφα, σε φόρμες που εκτυπώθηκαν με τη βοήθεια του προγράμματος δ-Βάση, Books. Με το τέλος της καταγραφής των βιβλίων της μεγάλης βιβλιοθήκης, ξεκίνησε και η πληκτρολόγηση των στοιχείων στο πρόγραμμα Excel με σκοπό τη διόρθωση τυχόν λαθών. Βέβαια το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα αναλώθηκε στην καταγραφή των βιβλίων λόγω του πλήθους των βιβλίων. Δεδομένου όμως του φόρτου εργασίας των μαθητών της ομάδας μας και των ποικίλων δυσκολιών που συναντήσαμε, η μηχανοργάνωσή των βιβλίων δεν έχει ολοκληρωθεί. Οι ώρες που τα παιδιά απασχολούνταν ήταν κυρίως Σαββατοκύριακα και μια μέρα την εβδομάδα μετά το πέρας του σχολικού ωραρίου.

Όπως παρουσιάστηκε, το πρόγραμμα εμπλουτίστηκε και με δραστηριότητες πέραν της καταγραφής (αναζήτηση ιστορικών στοιχείων βασική πηγή πληροφοριών ήταν το internet, επίσκεψη στην τοπική βιβλιοθήκη, συνέντευξη, στατιστική έρευνα, ζωγραφική) ώστε να δώσουμε την ευκαιρία στους μαθητές να κατανοήσουν την αξία και το σκοπό του προγράμματος σε βάθος. Σε καμία περίπτωση δεν θέλαμε να το θεωρήσουν μια συνηθισμένη εργασία που απλώς πρέπει να γίνει. Μέσα από τις συζητήσεις με τα παιδιά που συμμετείχαν στο πρόγραμμα, συνειδητοποιήσαμε πως, αυτό, μέσα από το διαφορετικό τρόπο προσέγγισης της έννοιας βιβλίου, κατά τη διάρκειά του προγράμματος, ήταν πολύ ενδιαφέρον. Αν κάναμε μια αξιολόγηση θα λέγαμε πως η προσπάθεια των μαθητών ήταν αρκετά καλή. Το ενδιαφέρον τους, η συμμετοχή τους, οι ιδέες τους ήταν ένα ελπιδοφόρο μήνυμα και στάθηκε αφορμή να ενισχυθεί η σκέψη μας για την περαιτέρω υλοποίηση του προγράμματος και την επόμενη σχολική χρονιά. Δεσμευόμαστε λοιπόν να συνεχίσουμε και να ολοκληρώσουμε το έργο μας. Η διάθεση υπάρχει από μέρους των μαθητών και έχουμε σκοπό να την εκμεταλλευτούμε όσο το δυνατόν περισσότερο!

Οι καθηγήτριες: Θεοχάρη Ζωή, Τσαμάκη Βασιλική

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΑ 1 “ ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ;”	- 22 -
ΕΙΚΟΝΑ 2 “ΕΧΕΤΕ ΔΑΝΕΙΣΤΕΙ ΠΟΤΕ ΒΙΒΛΙΟ;”	- 23 -
ΕΙΚΟΝΑ 3 "Ο ΜΑΓΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ"	-35-
ΕΙΚΟΝΑ 6 "ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ"	-36-
ΕΙΚΟΝΑ 7 "ΑΝΤΕ ΚΑΙ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ!!!"	-37-

ΟΝΟΜΑΤΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΟ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Αμάλου	Φίλιππα	Β' Γυμνασίου
2. Ανδρέου	Αντώνης	Β' Γυμνασίου
3. Βίλα	Μπάμπης	Β' Γυμνασίου
4. Γεωργαλλή	Μερόπη	Β' Γυμνασίου
5. Γεωργαλλής	Αργύρης	Β' Γυμνασίου
6. Ζαφείρη	Μαρία	Α' Γυμνασίου
7. Ζησοπούλου	Μιχαλίνα	Α' Γυμνασίου
8. Ζησοπούλου	Σοφία	Α' Γυμνασίου
9. Ιερομνήμων	Πόπη	Β' Γυμνασίου
10. Καζάντης	Ανδρέας	Β' Γυμνασίου
11. Κανάκη	Χριστίνα	Α' Γυμνασίου
12. Καραναστάσης	Γιώργος	Α' Γυμνασίου
13. Κόκερ	Βικτωρία	Β' Γυμνασίου
14. Κώτση	Παναγιώτα	Α' Γυμνασίου

15. Λόλης	Χρήστος	Α' Γυμνασίου
16. Μακρυλλού	Ραφαέλα	Β' Γυμνασίου
17. Μάμμη	Σεβαστιανά	Β' Γυμνασίου
18. Μάμμη	Αθηνά	Α' Γυμνασίου
19. Νίτα	Ανδρέας	Α' Γυμνασίου
20. Ντίσιος	Βασίλης	Α' Γυμνασίου
21. Παπαδοπούλου	Κυδωνιά	Β' Γυμνασίου
22. Παππούλη	Κατερίνα	Β' Γυμνασίου
23. Περρή	Πωλίνα	Α' Γυμνασίου
24. Πεχλιβανίδη	Λένα	Β' Γυμνασίου
25. Σαράγια	Ηρώ	Α' Γυμνασίου
26. Τόμπλι	Βασιλίκα	Α' Γυμνασίου
27. Τρίκη	Μαρία	Α' Γυμνασίου
28. Τσαγκάρη	Ειρήνη	Α' Γυμνασίου
29. Τσιάβο	Βασιλική	Α' Γυμνασίου
30. Χατζηπυλιώτη	Μαρία	Β' Γυμνασίου
31. Βησσαρίτη	Σεβαστιάνα	Β' Γυμνασίου